

Ciekawy repertuar krakowskich teatrów

(Inf. wł.) Klub krytyki teatralnej przy Stowarzyszeniu Dziennikarzy Polskich w Warszawie zorganizował ostatnio „sesję wyjazdową” w Krakowie. Sprawozdawcy teatralni z całej Polski obejrżeli w ciągu ostatnich trzech dni krakowskie przedstawienia, a wczoraj w Klubie Dziennikarzy Pod Gruszką spotkali się z dyrektorami i członkami rad artystycznych teatrów krakowskich.

Zebrań zagal przewodniczący klubu krytyki teatralnej, po czym dyrektorzy krakowskich scen zapoznali zbranym z planami repertuarowymi. I tak: Teatr im. J. Słowackiego przewiduje w najbliższym czasie wystawienie „Pana Jowialskiego” Fredry, myśli o realizacji „Legendy” Wyspiańskiego, w dalszej przyszłości — „Dziadów” Mickiewicza.

Dużo zainteresowanie zbranym wywołała zapowiedziana przez ów teatr realizacja „Fausta”

Goethego i „Zycia Galleusza” Brechta.

Teatr Stary przewiduje m. in. realizację „Amfitriona” Molière, „Optymistycznej tragedii” Wisława Szymborskiej, „Kleopatry” Morsana oraz „Wojny trojańskiej nie będzie” Giroudoux. Teatr Ludowy w Nowej Hucie da „Burzę” Szekspira, sztukę „Geniusz głeroicy” Dąbrowskiej, „Sen srebrny Salomei” Słowackiego i „Gwałtu, co się dzieje” Fredry. Teatr Rozmałości zapowiedział kilka ciekawych premier wśród nich „Marię Stuart” Słowackiego, a z przedstawień dla młodzieży — „Przygody Tomka Sawyer’a”. Teatr Rapsodyczny da nową wersję „Pana Tadeusza” i prawdopodobnie „Witeksa w tytryskiej skórze” — gruzińskiego klasika Szota Rustaweli.

Dyskusja w której zabierali m. in. głos red. R. Szydłowski, dyr. B. Dąbrowski, poseł dr B. Drobner, red. Kudłowski, prof. W. Kubacki, skupiała się głównie wokół problemów repertuarowych i roli krytyki teatralnej. (4)

Premier Duplessis nadal odmawia zwrotu arrasów

NOWY JORK (PAP)
Jak donosi korespondent PAP red. H. Zwirnen, przekazanie Polsce części skarbów wawelskich wywołało duże zainteresowanie prasy kanadyjskiej. Szereg czołowych dzienników kanadyjskich zamieściło na ten temat obszernie artykuły zapożyczone z zdjęcia niektórych przekazanych eksponatów oraz członków polskiej delegacji rzeczoznawców. Wszystkie dzienniki pozytywnie oceniają decyzję zwrotu skarbów wawelskich.

Prasa cytując wypowiedź Polkowskiego, który po rozmowach z rzeczoznawcami polskimi wyraził przeświadczenie, że „skarby znajdują

Polisce odpowiednią opiekę i służą tam będą sprawie zachowania polskiej kultury”. Dziennik „Ottawa Citizen” krytycznie ustosunkował się do zamieszczonej niemał na łamach całej prasy kanadyjskiej wypowiedzi premiera rzekąd prowincji Quebec Duplessisa, który oświadczył, że jego dawne negatywne stanowisko w sprawie zwrotu rezygnacji skarbów wawelskich nie uległo zmianie. Wspomniany dziennik uważa, że zwrot skarbów wawelskich przyczyni się do poprawy stosunków dyplomatycznych między rządem polskim i kanadyjskim.

NA TEMATY dnia POWRÓT

Radość nasza jest wielka: część skarbów kultury polskiej, wywieziona przed laty do Kanady, ma wrócić do Polski, ma wrócić do kraju, który dał światu takie wspaniałe okazy kultury. Zdajemy sobie jednak sprawę i pamiętamy o tym, że nie wszystkie droгоценne przedmioty powracają do kraju: nie zwrócono nam jeszcze arrasów wawelskich i wielu innych zabytków, znajdujących się w prowincji Quebec.

A jednak Kraków ma powody do radości. Przecież to w murach Wawelu spocząć mają na powrót Szczerbiec — miecz koronacyjny królów polskich, złoty łańcuch i medal Zygmunta III Wazy tzw. „szerynka” — tkanina Anny Jagiellonki, buzdycany Ogińskich, Czarnieckich, Lubomirskich, Sulkowskich, buława Rzewuskich. Cenne zabytki będą po powrocie do kraju eksploatowane i udostępnione zwiedzającym zamek wawelski.

Czy zdając sobie sprawę, jakie tłumy ciągną będą ku wawelskiemu wzgórzcu po wystawieniu tych droгоценności? W komentarzach powtarza się często sformułowanie, że skarby wywiezione przed pożą w wojenną z kraju, zostają zwrócone ich prawowitemu właścicielowi — państwu polskiemu. Wytwałość czynników działających na rzecz zwrotu skarbu narodowi polskiemu, wspólna akcja czynników krajowych i części emigracji przyczyniły się do pomyślnego załatwienia przynajmniej części problemu, będącego dla Polski, dla polskiej opinii publicznej problemem palącym.

Nasi konserwatorzy i historycy sztuki otoczą drogocenne owoce bogactwa naszej kultury opieką, godną najwspanialszych zabytków przeszłości. Nie bez powodu nawet wrogi Polsce Ludowej radiostacja podkreślała, jak wiele pieniędzy w naszym kraju wydaje się na konserwację zabytków. A przecież ciągle powstają u nas nowe inwestycje, ciągle posuwamy się naprzód w rozwoju gospodarczym.

Kraj nasz jest „arką przymierza między dawnymi a nowymi laty”, krocząc naprzód, ku socjalizmowi, dumny jest ze swojej tysiącletniej przeszłości.

One też mają swój karnawał CAF — fot. Miedza

Wybitni soliści wystąpią w Polsce Wymiana kulturalna polsko-radziecka

MOSKWA
W sobotę podpisano w Moskwie umowę o wymianie kulturalnej na rok 1959, organizowanej przez Ministerstwo Kultury i Sztuki PRL i Ministerstwo Kultury ZSRR. Umowa przewiduje m. in. wymianę artystów-solistów oraz zespołów artystycznych. Ustalone, iż do Polski przybędzie na gościnne występy zespół Teatru im. Puszkina w Leningradzie, balet gruziński oraz cyrk radziecki. Wśród wielu soliści radzieckich, których ujrzy publiczność polska w roku bieżącym znajdują się Swiatosław Richter, Jakub Zak, Edmund Gilels, skrzypkowie Kogan i Komisarow, wiolonczelista Rostropowicz oraz dyrygent Jansen. Do Związku Radzieckiego uda się na występy wielu soliści polskich.

Po raz pierwszy umowa przewiduje polsko-radziecką współpracę filmową. Filmowcy polscy wspólnie z radzieckimi nakręcą w roku bieżącym film pełnometrażowy pt. „Lenin w Polsce”. Przewodzący także wspólne prace nad scenariuszem filmowym o bitwie pod Grun-

Sprostowanie
W tekście wywiadu prof. dr J. Szabowskiego w sprawie skarbów wawelskich, który podaliśmy ostatnio za Polską Agencją Prasową, znalazł się błąd. Podkreślenie, przekazane przez prof. Szabowskiego, dotyczy p. Józefa Polkowskiego, a nie Witolda — jak omyłkowo wydrukowano. Za błąd ten — chociaż niezawiniony przez redakcję — serdecznie przepraszamy. Red.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW, ŁĄCZCIE SIĘ!

Gazeta Krakowska

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Rok XI Nr 9 (3299) Kraków, poniedziałek 12 stycznia 1959 Wyd. AB Cena 50 gr.

Wojsko w społecznej akcji budowy szkół 1000-lecia

Rozmowa z gen. dyw. J. Zarzyckim

WARSZAWA (PAP)
W związku z powołaniem Wojskowego Komitetu Społecznego Funduszu Budowy Szkół przedstawiciel redakcji „Zołnierza Wolności” zwrócił się do przewodniczącego komitetu, wiceministra obrony narodowej, szefa GZP WP, gen. dyw. Janusza Zarzyckiego z prośbą o wyjaśnienie niektórych spraw dotyczących udziału żołnierzy w budowie szkół Tysiąclecia. Poniżej podajemy przebieg tej rozmowy.

— Jakże są zasady udziału wojska w ogólnokrajowej społecznej akcji budowy szkół 1000-lecia?

— Prowadzona w wojsku akcja na rzecz budowy szkół Tysiąclecia oparta będzie na analogicznych zasadach jak w całym kraju i ściśle z nią skoordynowana. Dla koordynacji całokształtu działalności związanej z udziałem wojska w tej akcji powołano został zarządzeniem ministra obrony narodowej Wojskowy Komitet Społecznego Funduszu Budowy Szkół. W najbliższym czasie powołane zostaną w okręgach wojskowych, wojskach lotniczych i OPL, marynarce wojennej, instytucjach centralnych MON oraz w wojskowym korpusie górniczym 15-osobowe wojskowe komitety SFBS.

Zadaniem wojskowych komitetów będzie: Organizowanie i prowadzenie

Uroczyste wręczenie Krzyża Śląskiego na Śląskiej Wstędze Walecznych miastu Krakowskiemu. Odnaczenie przejmie przew. Prezydium RN m. Krakowa, prof. dr Wiktor Boniecki. Fot. Otto Link

odległość do najbliższych jest zbyt duża. Ponadto okręgi wojskowe finansować będą 1—2 szkół-pomników, dla potrzeb ogólnospołecznych.

Rozpatrywana jest także możliwość uruchomienia szkół zawodowej (np. mechanicznej lub łączności) zlokalizowanej w pobliżu odpowiedniej fachowej jednostki wojskowej.

Kraków udekorowany najwyższymi odznaczeniami śląskimi

(Obsł. wł.) — Ubiegłej soboty odbyła się w sali obrad Miejskiej Rady akademii poświęconej 40-rocznicy Powstania Wielkopolskiego 1918/19 r., w której wzięli udział b. powstańcy śląscy i wielkopolscy z województwa krakowskiego, rzeszowskiego i kieleckiego. Akademię zagal prezes Zarządu Okręgu krakowskiego ZBOWID, poseł W. Machajek, po czym referat wygłosił doc. dr Jerzy Dżurzycki, podkreślając rolę powstania wielkopolskiego — pierwszego zwycięskiego powstania w walce narodowo-wyzwoleńczej na ziemiach polskich w okresie zaborów. Równocześnie mowa przypomniała walki, podjęte przed 40 laty przez polskich robotników i chłopów na Górnym Śląsku.

W tej chwili rozlega się hejnał z wieży Mariackiej. Następnie wzruszająca chwila wręczenia miastu Krakowskiemu — na ręce przewodniczącego Prezydium RN dr W. Bonieckiego, „najwyższego śląskiego odznaczenia, a mianowicie Krzyża na Śląskiej Wstędze Walecznych i zasługi I klasy. (Odnaczenie zostało przyznane przez Zarząd Główny Związku b. Powstańców Śląskich).

Następnie powstanie śląski, A. Rocznikowski odczytuje pamiętkowy akt i wręcza go również przewodniczącemu Rady naszego miasta.

Głos zabiera przewodniczący dr Boniecki.

— Roztropna i szlachetna była wasza myśl, by restytuować dla miasta Krakowa insygnia tego bojowego odznaczenia powstańczego — w miejsce poprzednich, nadanych uroczystie miastu przed 33 laty, a zniszczonych przez okupantów hitlerowskich.

USA NIE UZNAJĄ

WASZYNGTON. Departament Stanu oświadczył w sobotę, że Stany Zjednoczone oficjalnie nie uznają decyzji rządu panamskiego o rozszerzeniu pasa wód terytorialnych do 12 mil.

Z ostatniej chwili „Chatka Puchatków” odnalazła się

PARYŻ (PAP)
Agencja AFP przekazała Polskiej Agencji Prasowej radną wiadomość z Bona, że szalupa „Chatka Puchatków” z dwoma młodymi polskimi żeglarzami przybyła do Oranu. Dalszych szczegółów dotychczas brak.

Irak i NRD nawiązują stosunki dyplomatyczne

BAGDAD (PAP)
W niedzielę opublikowano w Republice Irańskiej przewodniczącego Rady Ministrów NRD Otto Grotewohla.

Premier Iraku — wskazuje komunikat jest przekonany, że rząd NRD i jej naród stale i konsekwentnie popierają walkę narodowo-wyzwoleńczą narodów arabskich.

Przewodniczący Rady Ministrów NRD z zadowoleniem przyjął do wiadomości pogląd rządu irackiego, że zjednoczenie Niemiec jest sprawą samogodnego narodu niemieckiego i że

W górach — biało

Na zdjęciu: W drodze z Hali Gąsienicowej na Karczmisko. CAF — fot. Olszewski

Przed III Zjazdem

W Nowej Hucie: jedność i zwartość szeregów partyjnych

(Obsł. wł.) — VII Dzielnicowa Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza PZPR w No-

wej Hucie przebiegała w atmosferze szczerości oraz twórczych zamierzeń w pracy polityczno-ekonomicznej.

W obecności I sekretarza KW i członka KC PZPR, tow. Lucjana Motyki, 150 delegatów zapoznanych pracą KD oraz wysłuchało referatu sekretarza KD, tow. A. Kasprzyka, który przedstawił zebranym zadania polityczne i gospodarcze, jakie przed III Zjazdem partii oraz w latach 1959—65 stoją przed dzielnicą nowohucką, a przede wszystkim Hutą im. Lenina.

Dyskusja najwięcej uwagi poświęciła sprawie wykonania ogromnych zadań produkcyjnych, rozbudowy szeregów partyjnych oraz skupienia się nad systematycznym wychowywaniem i uzbrajaniem ideologicznym towarzyszy.

Na temat mobilizacji członków partii do tych poważnych zadań przemawiał dyrektor techniczny Huty, mgr inż. Sojusz.

Tow. Lewinger mówił o zadach Kombinatu Tytoniowego w Czyżynach, która dzięki dyskusji nad uchwałami XII Plenum, wprowadziła szereg usprawnień technicznych. Postęp techniczny wzniósł produkcję, a średni zarobek robotników wynosi 1600 zł miesięcznie.

Poszali dyskutanci zastanawiali się nad rozwiązaniem trudności zatrudnienia. Stały brak siły roboczej, jaki odczuwają przedsiębiorstwa budowy Huty Lenina, skłoniły Konferencję do wniosku, aby na wiosnę powołać kilkanaście ZMS-owskich brygad pracy.

Konferencja zakończyła się przyjęciem Dzielnicowego Programu Działania. W wyborach powołano jedynym głosem sekretarza tow. Andrzeja Kasprzyka, oraz sekretarzy: K. Polka i H. Winiarską. (ag)

Podstawowe problemy

(Inf. wł.) — 10 bm. odbyła się VIII konferencja sprawozdawczo-wyborcza organizacji partyjnej dzielnicę Podgórze w Krakowie. Ustępujący komitet przedłożył zebranym obszerny sprawozdanie z dwuletniej działalności. O perspektywach mówił krótki, rzeczowy referat I sekretarza KD, tow. Kazimierza Madeja.

Wielogodzinna dyskusja była nacechowana troską o losy partii, o wysoki poziom pracy poszczególnych organizacji. Obok licznie występujących delegatów — głos zabrał przedstawiciel Komitetu Centralnego, podkreślając znaczenie odbywającej się przed III Zjazdem konferencji. Tow. Kozub, podając liczne przykłady, mówił o moralności komunisty, o leninowskich normach życia partyjnego, a

podsumowując dyskusję sekretarz Komitetu Wojewódzkiego, tow. S. Pieta podkreślił gospodarską troskę towarzyszy z Podgórza, bojowość i przeżność aktywu.

Podgórska organizacja partyjna, podsumowując w oparciu o szeroką dyskusję nad tezami przedjazdowymi dotychczasową pracę, przyjęła plan działania na najbliższy okres. Przewiduje on wzmożenie pracy ideowo-politycznej, umocnienie kierowniczej roli partii, poruszenie zagadnień ekonomicznych i socjalno-bytowych.

Delegaci wybrali nowe władze Komitetu Dzielnicowego. I sekretarzem został ponownie tow. Kazimierz Madej. (2)

„Lajkonik”

Komisja Gry „Lajkonik” podaje do wiadomości wyniki publicznego losowania, odbytego w Stanlika ch w dniu 11 stycznia 1959 r. Wylosowano następujące liczby: 42 — 40 — 19 — 4 — 16 — 5

Do 92-giej Gry „Lajkonika” złożono 52.138 kuponów o wartości wpłaconych stawek zł 155.214. Na wygrane z losowania niedzielnego przeznaczona jest 50 proc. wpłaconych stawek tj. kwotę zł 79.107.

„MŁODSZY LAJKONIK”
1 — 5 — 4 — 16 — 12 — 11
Do 8-mej Gry „Młodszy Lajkonik” złożono 411.267 zakładów o wartości wpłaconych stawek 735.445 zł. Na wygrane przeznaczona jest 50 proc. ogólnych wpływów tj. kwotę 367.722 zł.

Dalsze 5 proc. wpływów przeznaczona jest na premie pieniężne po 250 zł każda, które przypadają na wszystkie kupony, których numer banderoli posiada k o a ó w k 566.

Z PRACY KRAJU I ŚWIATA

REKORDOWY SUKCES
WARSZAWA. Dyrektor Centralnego Zarządu Przemysłu Cukrowniczego — J. Leszczyński zdobył w imieniu załóg fabrycznych medalek o wyśmienitych kampanii. Uwieńczone ona została pełnym sukcesem: 1.035 tys. ton cukru, tj. 33 tys. ton ponad plan. Jest to najwyższa produkcja, jaką o-

siągnął w swojej historii przemysł cukrowniczy.

„ZIARNKO DO ZIARNKA”... I ZEBRANO JUŻ 8 MILIARDÓW
WARSZAWA. PKO coraz bardziej zastręga na miano najbardziej oszczędnościowej w kraju instytucji. Na koniec grudnia 1958 r. stan wkładów oszczędnościowych wyniósł 8.115 mln zł, z czego ponad 900 mln zł znajdowało się na rachunkach bieżących i rozliczeniowych. W ciągu 1958 r. stan wkładów oszczędnościowych w PKO wzrósł o 1.892 mln zł w porównaniu z poprzednim rokiem.

NIEBEZPIECZNE ZABAWY
W okresie od 13 grudnia ub. roku do chwili obecnej utonęło na terenie kraju 19 dzieci na skutek zaniedbania ich. Najwięcej wypadków zanotowano na terenie woj. olsztyńskiego — 6, w woj. bydgoskim — 5, woj. warszawskim — 3.

Ofiary — to dzieci w wieku do 14 lat, zaś bezpośrednią przyczyną wypadków — ślizganie, saneczkarstwo lub bieganie po cienkim lodzie.

O CAŁKOWITĄ NIEPODLEGŁOŚĆ
LONDYN. Jak informuje agencja Reutersa, w stolicy Malty La Valetta odbył się w niedzielę wiec ludności protestującej przeciwko żądaniu prawniczych nacjonalistów przyznania Malcie niepodległości w ramach Brytyjskiej Wspólnoty Narodów. Zebrana na wiecu ludność wypowiedziała się za całkowitą niepodległością.

Konkurs otwarty na scenariusz filmu o tematyce współczesnej

Ministerstwo Kultury i Sztuki — Naczelny Zarząd Kineematografii ogłasza otwarty konkurs na scenariusz pełnometrażowego filmu fabularnego o tematyce współczesnej.

WARUNKI KONKURSU
Złożone prace (forma dowolna: komedia, dramat itp.) powinny zawierać opisową treść filmu poruszającego dowolne zagadnienie tematyki współczesnej.

W konkursie może brać udział każdy, kto nadał się w terminie przewidzianym niniejszym regulaminem pracę dotychczas nigdzie nie publikowaną.

Prace nagrodzone stają się własnością Naczelnego Zarządu Kineematografii i mogą być dowolnie wykorzystywane przez p. p. zespoły autorów filmowych.

W skład jury konkursu wchodzić będą m. in. członkowie SPATIE, ZLP oraz sekcji filmowej SDP.

Miejsce spotkania — Warszawa lub Praga

ZSRR proponuje konferencję w sprawie traktatu pokojowego z Niemcami

MOSKWA (PAP)

Rząd radziecki przedstawił dnia 10 bm. za pośrednictwem ambasadorów USA, Anglii i Francji w Moskwie rządowi tych państw i innym państw, których siły zbrojne brały udział w wojnie z Niemcami, jak również rządowi NRD i NRF projekt traktatu pokojowego z Niemcami.

Nota rządu radzieckiego proponuje zwołanie w ciągu dwóch miesięcy w Warszawie lub w Pradze konferencji pokojowej w celu rozpatrzenia projektu traktatu pokojowego z Niemcami, opracowania i podpisania uzgodnionego tekstu traktatu.

Zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami odegrałoby dużą pozytywną rolę nie tylko w zapewnieniu pokoju w Europie, lecz także w rozwiązaniu ogólnonarodowego zadania narodu niemieckiego — zjednoczenia Niemiec.

W nocie rządu radzieckiego do rządów USA, Anglii i Francji zawarta jest również odpowiedź na noty wspomnianych rządów w sprawie Berlina. Nota raz jeszcze wyraża dążenie do uregulowania kwestii Berlina w drodze rokowań między zainteresowanymi państwami.

nachijski stracił moc obowiązującą i oświadczając, iż terytorium byłego tzw. okręgu sudeckiego będą zawsze uznawać za nienaruszalną część składową terytorium państwowego Republiki Czechosłowackiej.

Niemcy uznają, że terytorium Alzacji-Lotaryngii stanowi część składową Republiki Francuskiej. Okręg Saar wchodzi w skład terytorium Niemiec.

Zgodnie z artykułem 17, „Niemcy zobowiązują się nie dopuszczać pod sankcją odpowiedzialności karnej do reaktywowania istnienia i działalności na terytorium Niemiec partii narodowo-socjalistycznej oraz organizacji stanowiących jej przybudówki lub znajdujących się pod jej kontrolą, w tym również organizacji politycznych, wojskowych i paramilitarnych, podobnie jak do reaktywowania i działalności innych tego rodzaju partii i organizacji, a zwłaszcza partii i organizacji odwetowych, wysuwających żądania rewizji granic Niemiec lub roszczenia terytorialne wobec innych państw”.

Zgodnie z artykułem dwudziestym, Niemcy zobowiązują się „nie zezwalać w żadnej formie na propagandę mającą na celu lub mogącą spowodować czy zmieć zagrożenie pokoju, naruszenie pokoju lub akt agresji, z propagandą wojenną włącznie, jak również na wszelkiego rodzaju wystąpienia odwetowe z żądaniem rewizji granic Niemiec, ze zgłaszaniem roszczeń terytorialnych wobec innych krajów”.

Artykuł dwadzieścia dwa stwierdza, że „mocarstwa sprzymierzone i stowarzyszone uznają prawo narodu niemieckiego do przywrócenia jednolitej Niemiec i wyrażają gotowość udzielenia obu państwom niemieckim wszelkiej pomocy w osiągnięciu tego celu na podstawie zbliżenia i umowy między Niemcami a Niemiec Republiką Demokratyczną a Niemiec Republiką Federalną”.

Zgodnie z artykułem dwudziestym trzecim, NRD i NRF „uroczyście podejmują zobowiązanie, że nigdy nie uciekną się do siły lub do groźby użycia siły w celu osiągnięcia zjednoczenia Niemiec i że będą rozwiązywały pokojowymi środkami wszelkie spory, które mogą wynikać w stosunkach między nimi”.

Artykuł dwadzieścia pięć przewiduje, że „aż do przywrócenia jednolitej Niemiec i utworzenia jednolitego państwa niemieckiego zachodni Berlin będzie wolnym, zdemilitaryzowanym miastem, posiadającym swój specjalny status”.

Artykuł dwadzieścia szósty wskazuje, że „Niemcy będą miały swoje narodowe siły zbrojne (lądowe, lotnicze i marynarskie), niezbędne dla zapewnienia obrony kraju”.

Artykuł dwadzieścia ósmy przewiduje, że Niemcy nie powinni posiadać, produkować, nabywać ani przeprowadzać doświadczeń: a) z wszelkimi rodzajami broni jądrowej i innymi środ-

kami masowej zagłady, z biologicznymi i chemicznymi związkami;

b) z wszelkimi rodzajami rakiet i pocisków kierowanych, jak również z aparatami i urządzeniami związanymi z ich wyrzucaniem lub kierowaniem;

c) z samolotami zbudowanymi w zasadzie jak bombowce z urządzeniami do przewożenia bomb i pocisków;

d) z łodziami podwodnymi.

Artykuł trzydziesty stwierdza, że wszystkie wojska obecne znajdujące się w Niemczech powinny być wycofane z Niemiec najpóźniej w ciągu roku od dnia wprowadzenia w życie niniejszego traktatu lub w terminach, które zostaną uzgodnione między zainteresowanymi stronami, przy czym w ciągu sześciu miesięcy od chwili wprowadzenia w życie traktatu liczebność obcych wojsk rozlokowanych na terytorium Niemiec będzie zredukowana o 1/2. Równocześnie z wycofaniem obcych wojsk z Niemiec powinny być zlikwidowane wszystkie obecne bazy wojskowe na terytorium Niemiec. W przyszłości Niemcy nie będą zezwalały na rozmieszczanie żadnych obcych sił zbrojnych i obcych baz wojskowych na swoim terytorium.

Artykuł trzydziesty drugi przewiduje, że „na Niemcy nie nakłada się żadnych ograniczeń

w rozwoju ich pokojowej gospodarki, która powinna służyć podnoszeniu dobrobytu narodu niemieckiego. Nie będzie również żadnych ograniczeń wobec Niemiec w dziedzinie wymiany handlowej z innymi krajami, w żegludze, w dostępie do rynków światowych.

W projekcie traktatu (artykuł 41) stwierdza się także, iż „sprawa spłaty przez Niemcy reparacji i rekompensaty szkód wyrządzonych przez nie państwom sprzymierzonym i stowarzyszonym w czasie wojny uważana jest za całkowicie uregulowaną, a mocarstwa sprzymierzone i stowarzyszone zrzekają się w stosunku do Niemiec wszelkich roszczeń dotyczących dalszych spłat reparacji.

W „końcowych postanowieniach” projektu stwierdza się, że od chwili wejścia w życie traktatu pokojowego Niemcy zostają zwolnione ze wszystkich zobowiązań z tytułu układowych i porozumień międzynarodowych, zawartych przez rząd NRD i rząd NRF do momentu wejścia w życie traktatu, pozostających w sprzeczności z postanowieniami traktatu pokojowego (artykuł 43).

Artykuł 46 głosi, że każde państwo znajdujące się w stanie wojny z Niemcami, a nie będące stroną podpisującą niniejszy traktat, może przyłączyć się do tego traktatu.

W młodej Republice Gwinejskiej

Rada Ministrów NRD aprobeuje propozycje radzieckie

Po odrzuceniu 28 września 1958 r. przez przeważającą większość głosujących w Gwinei konstytucji gaulistowskiej, 2 października 1958 r. została proklamowana niezależna Republika Gwinejska. Na zdjęciu: Scena uliczna z Conakry — stolicy Republiki. Policja młodej Republiki wykonuje swe obowiązki służbowe. FOT — CAF

BERLIN (PAP) Rada Ministrów NRD zwraca się do rządu Republiki Federalnej i proponuje rozpoczęcie wstępnych rozmów w sprawie projektu traktatu pokojowego konferencji pokojowej. Rada Ministrów wyraża również gotowość do prowadzenia rozmów z przedstawicielami partii zachodniemieckich, związków zawodowych i z innymi przedstawicielami społeczeństwa zachodniemieckiego. Rada Ministrów zwraca się do rządów innych zainteresowanych państw, wyrażając pragnienie, aby przystąpiły one do projektu traktatu pokojowego z Niemcami i zgodziły się na szybkie podpisanie tego traktatu.

Przed III Zjazdem Obradowali z gospodarską troską

Po szczegółowym omówieniu dokumentów Rada Ministrów NRD powitała z uznaniem notę rządu radzieckiego i oświadczyła, że zasadniczo aprobeuje przedstawiony przez Związek Radziecki projekt traktatu pokojowego. Rada Ministrów z całą satysfakcją wyraziła zgodę na wniosek Związku Radzieckiego o zwołanie w ciągu dwóch miesięcy konferencji pokojowej, która omówiłaby projekt traktatu pokojowego z Niemcami oraz opracowała i podpisała uzgodniony tekst traktatu.

Na drodze wytyczonej przez XII Plenum

(Inf. wł.) — 10 bm. odbyła się Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza Komitetu Powiatowego PZPR w Suchoj. W obradach uczestniczyli: przewodniczący Prezydium WRN, członek egzekutywu KW PZPR tow. J. Nagórzański, kierownik Wydziału Rolnego KW PZPR tow. Stachurka i przedstawiciel KC tow. M. Czerwinski. Dyskusja, jaka rozwinęła się po referacie tow. Stanisława Durbacza — I sekretarza KP, objęła szeroki wachlarz problemów, nurtujących suską organizację partyjną. W wielu bardzo interesujących, odznaczających się głęboką troską o rozwój pracy partyjnej w powiecie wypowiedziach towarzysze omówili najważniejsze zagadnienia z dziedziny ekonomicznej, politycznej i ideologicznej. M. in. zabierali głos: tow. Nagórzański, Czerwinski, którzy wyjaśnili pewne sprawy poruszone w dyskusji, omawiając jednocześnie aktualne zagadnienia pracy partyjnej w świetle uchwał XII Plenum. Na konferencji dokonano wyboru nowych władz partyjnych. I sekretarzem KP w Suchoj obrany zostali ponownie tow. Stanisław Durbacz.

W dniu 7 stycznia 1959 r. zmarł w Krakowie tow. Remuald KOZŁOWSKI

członek PZPR, długoletni Przewodniczący Rady Zakładowej Krakowskich Zakładów Przemysłu Spirytusowego, działacz Związku Zawodowego Przemysłu Spożywczo-Więcprzes Dąbskiego Klubu Sportowego, Wiceprezes Zarządu Głównego Federacji Sportowej „Sparta” w Warszawie. Pogrzeb odbędzie się w dniu 12 stycznia 1959 r., o godz. 15, na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie. W Zmarłym tracimy oddanego działacza społecznego i Towarzysza.

OPADY SNIEGU W EUROPIE LONDYN. W ciągu ostatnich kilku dni kraje Europy zachodniej nawiedziły silne opady śniegu. Najwięcej śniegu spadło w Wielkiej Brytanii. W sprawozdaniu z dnia 10 bm. Brytyjski Związek Motorowy zaznacza, że obszary Szkocji wyglądają jak strefa polarna. We wschodniej i południowo-zachodniej części Anglii śnieg pada bez przerwy.

Pierwsze reakcje na notę radziecką

W Waszyngtonie

NOVY JORK (PAP) Kola oficjalne w Waszyngtonie przyrzekły dokładnie przestudiować propozycje radzieckie dotyczące rozmów Wschód—Zachód w sprawie Niemiec. Chcą one zbadać, czy Związek Radziecki zmierza do zajęcia pozycji bardziej nadających się do przyjęcia. Ani Departament Stanu USA, ani też Biały Dom nie ogłosiły żadnego oficjalnego komentarza.

Jednak — jak podkreśla agencja AP — pogłębia się tam wrażenie, że zarówno Związek Radziecki, jak i mocarstwa zachodnie zmierzają do zwołania w najbliższym czasie konferencji Wschód—Zachód.

Wicepremier Mikojan w San Francisco

NOVY JORK (PAP) W sobotę pierwszy wiceprzewodniczący Rady Ministrów ZSRR, A. Mikojan udał się samolotem z Chicago do San Francisco kontynuując swą podróż po Stanach Zjednoczonych.

Rzecznik prasowy Białego Domu oświadczył, że planowane spotkanie między prezydentem Eisenhowerem a wicepremierem Mikojanem odbędzie się, być może, wcześniej niż — jak pierwotnie przewidywano — 19 lub 20 stycznia. Ostateczną datę tego spotkania rzecznik ma zakomunikować w poniedziałek. Jeden z urzędników Białego Domu wyraził przypuszczenie, że spotkanie obu mężów stanu nastąpi w sobotę 17 stycznia.

Krótko z zagranicy

RZĄD ZSRR UZNAŁ TYMCZASOWY RZĄD KUBY MOSKWA Rząd radziecki oficjalnie uznał tymczasowy rząd Republiki Kubańskiej.

NOVA AMERYKAŃSKA PODWODNA ŁÓDź ATOMOWA NOVY JORK. W dokach amerykańskiej marynarki wojennej w Mareland, spuszczone na wodę w piątek 9 bm. nowa atomowa łódź podwodna „Halibut”. Jest to łódź podwodna o napędzie atomowym, która może być uzbrojona w pociski zdalnie kierowane.

CZY WIELKA BRITANIA PRZYSTĄPI DO „KLUBU KOSMICZNEGO”? LONDYN. Jak podaje prasa, uczeni brytyjscy należą do premera Macaillana, by poparli projekt skonstruowania i wyrzucenia w przestrzeń sztucznego satelity Ziemi, którego koszty pokryliby wspólnie kraje Commonwealthu.

W ostatnich tygodniach uczeni angielscy kilka razy przy różnych okazjach oznajmili publicznie, iż W. Brytania popierała błąd nie przystąpienie do „klubu kosmicznego”, którego członkami są, jak dotąd, tylko Związek Radziecki i Stany Zjednoczone.

Upadek Bailty, zwycięstwo Fidela Castro stały się sygnałem powrotu dla licznych emigrantów politycznych, którzy musieli za granicę szukać schronienia przed terrorem b. dyktatora. M. in. powrócił do kraju po czterech latach wygnania sekretarz generalny Kubańskiej Konfederacji Pracy, komunista, Lazaro Pena.

TEATR BEZ SŁÓW

„Najtrafniejszy dać rzecz ruch i wyraz twarzy”. Oto zadanie pantomimy, jakie można by sformułować, parafrazując powiedzenie Norwida, Wdzięczni musimy być Henrykowi Tomaszewskiemu za to, że uczy nas właściwie zupełnie nieznanego teatru. Zaudanie nie łądzi i wielu ludzi sądziło, że Henryk Tomaszewski porwał się z motyką na słońce. Nie mamy w końcu tradycji teatru pantomimy, a ostatnio rozwijające się stosunki kulturalne między Polską i krajami, gdzie ów teatr leży w krwi tradycji ludowej (jak u nas szopka), nie dają w końcu żadnych gwarancji, że zespół osiągnie odpowiedni poziom.

nie napisałbym, gdybym nie widział, jak ogromny sukces zespół ów odniósł w czasie międzynarodowego konkursu pantomimy podczas VII Festiwalu Młodzieży w Moskwie.

Tomaszewski wystąpił na arenę współzawodnictwa teatralnego w konkurencji dość mocno obsadzonej. Grał Francuzi, byli Anglicy, Wrocławski teatr pantomimy zdobył jednak złoty odznaczenie. To, co się działo po wykonaniu miodramu „Płaszcz” według noweli Mikołaja Gogola, trudno nawet określić mianem entuzjazmu: to był szal i radość nieopisana. Rosjanie umieli ocenić sztukę Tomaszewskiego w tym niewątpliwie najlepszym miodramie zespołu, gdzie istota, treść noweli wyrażona jest nie tylko na najwyższym poziomie wy-

konawstwa pantomimicznego, ale pokazane jest już żonglowanie rzemiosłem, punktowanie nastrojów, „Płaszcz” Gogola jest tragiczny — Tomaszewski uczynił z postaci Akakiusza biednego, zniekanego życiem urzędniczym. To naśladownictwo codziennego, monotonna toku zajęć skryby, droga do biura, wreszcie wesola białka w towarzystwie przyjaciół — było pokazane bez szarży, bez przesady. Ruch Tomaszewskiego jest płynny. Aktor przechodzi z nastroju w nastrój — bez zatrzymywania uwagi widza. Robi to jakoś niepostrzeżenie i w ramach samego miodramu pantomimicznego — aluzyjnie.

Nowy skecz pantomimiczny — „Książka”, dany w Krakowie na otwarcie przedstawienia, świadczy dowodnie, że Tomaszewski nie ustaje w nowych pomysłach. Układ sceny, sam pomysł, są znakomite. Z postaci czytających, najbardziej przypadł do gustu widzowi Aleksander Krauski. On też podkreślał w swoim wykonawstwie ową aluzyjność. Jego flegmatyk nie był dosłowny i może dlatego właśnie tak śmiejszy. Z postaci książkującej Janusz Obniński, Irena Szymkiewicz i Jan Uryga stanowili dobrany, wzajemnie rozumiejący zespół. Mogli przesadzać — w końcu pokazywali banalną historię książkową w trójkącie: mąż — żona — kochanek. Uniknili tej mielizny. Wyśmiały sche-

